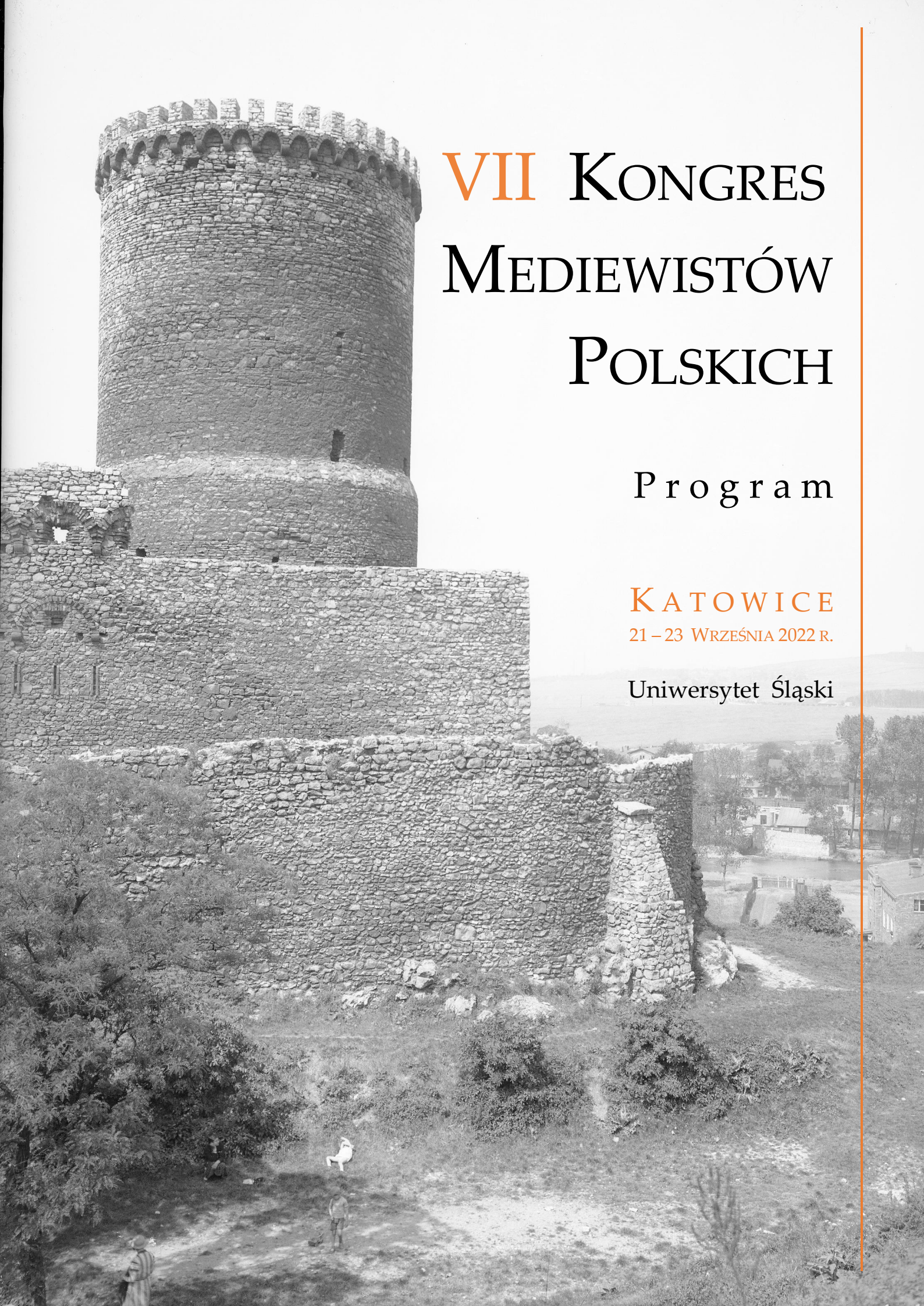

VII KONGRES MEDIEWISTÓW POLSKICH

Program

KATOWICE
21 – 23 WRZEŚNIA 2022 R.

Uniwersytet Śląski

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

VII Kongres Mediewistów Polskich — Informacje ogólne

Organizatorzy

Stały Komitet Mediewistów Polskich
Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Patronat Honorowy

Marszałek Województwa Śląskiego Jakub Chelstowski
Przewodniczący Zarządu Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej
Kazimierz Karolczak
Prezydent Miasta Katowice dr Marcin Krupa
JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Ryszard Koziołek
Dziekan Wydziału Humanistycznego UŚ prof. dr hab. Adam Dziadek

Komitet Organizacyjny

Dyrektor Instytutu Historii UŚ prof. dr hab. Jerzy Sperka (przewodniczący)
prof. dr hab. Piotr Boroń
dr hab. Bożena Czwojdrak, prof. UŚ
dr hab. Jakub Morawiec, prof. UŚ
dr Katarzyna Niemczyk-Wiśniewska
dr Maciej Woźny (sekretarz)
dr Karol Nabiałek
dr Tomasz Kałuski (sekretarz)
dr Grzegorz Bartusik
dr Iwona Pietrzyk

21 września 2022 r. (środa)

8.00	Rejestracja uczestników Kongresu Aula im. prof. Ireny Bajerowej – B/0.38						
9.00-11.30	Otwarcie VII Kongresu Mediewistów Polskich Wręczenie medalu <i>Lux et Laus</i> Wręczenie Księgi Jubileuszowej prof. dr hab. Leszkowi Słupeckiemu Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1						
11.30-12.15	Przerwa kawowa						
12.15-12.45	Wykłady plenarne Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1						
12.45-13.00	Przerwa kawowa						
13.00-14.00	Wykłady plenarne Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1						
14.00-15.30	Przerwa obiadowa						
15.30-19.00	Obrady w sekcjach tematycznych						
	Sala A/1.1	Sala A/1.8	Sala A/1.9	Sala A/1.10	Sala B/1.35	Sala B/1.36	Aula B/0.39
	Sekcja 8	Sekcja 19	Sekcja 20	Sekcja 4	Sekcja 11	Sekcja 9	Sekcja 1

22 września 2022 r. (czwartek)

9.00-10.00	Wykłady plenarne Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1										
10.00-14.00	Obrady w sekcjach tematycznych										
	Sala A/1.1	Sala A/1.9	Sala A/1.10	Sala A/1.13	Sala B/1.28	Sala B/1.33	Sala B/1.34	Sala B/1.35	Sala B/1.36	Aula B/0.38	Aula B/0.39
	Sekcja 14	Sekcja 20	Sekcja 4	Sekcja 12	Sekcja 2	Sekcja 3	Sekcja 7	Sekcja 11	Sekcja 16	Sekcja 13	Sekcja 10
14.00-15.30	Przerwa obiadowa										
15.30-19.00	Obrady w sekcjach tematycznych										
	Sala A/1.1	Sala A/1.8	Sala A/1.9	Sala A/1.0	Sala A/1.11	Sala A/1.13	Sala B/1.36	Aula B/0.38	Aula B/0.39		
	Sekcja 14	Sekcja 18	Sekcja 17	Sekcja 5	Sekcja 15	Sekcja 12	Sekcja 16	Sekcja 13	Sekcja 10		
20.00-22.00	Uroczysta kolacja Hotel Katowice										

23 września 2022 r. (piątek)

9.00-10.00	Wykłady plenarne Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1				
10.00-14.00 14.00-15.30	Obrady w sekcjach tematycznych				
	Sala A/1.8	Sala A/1.10	Sala A/1.11	Sala B/1.28	Sala B/1.36
	Sekcja 18	Sekcja 5	Sekcja 15	Sekcja 6	Sekcja 16
10.00-14.00	Przerwa obiadowa				
14.00-15.30	Podsumowanie obrad i zamknięcie VII Kongresu Mediewistów Polskich Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1				

PLAN OBRAD

Oznaczenia kolorystyczne sekcji odpowiadają miejscom obrad

Aula B/1.1 Otwarcie Zamknięcie Wykłady plenarne	Aula B/0.38 Sekcja 13	Aula B/0.39 Sekcja 1 Sekcja 10	Sala A/1.1 Sekcja 8 Sekcja 14	Sala B/1.36 Sekcja 9 Sekcja 16	Sala A/1.8 Sekcja 18 Sekcja 19	Sala A/1.9 Sekcja 17 Sekcja 20
Sala A/1.10 Sekcja 4 Sekcja 5	Sala A/1.11 Sekcja 15	Sala A/1.13 Sekcja 12	Sala B/1.28 Sekcja 2 Sekcja 6	Sala B/1.33 Sekcja 3	Sala B/1.34 Sekcja 7	Sala B/1.35 Sekcja 11

SPIS SEKCJI

Numer sekcji	Nazwa sekcji	Terminy obrad	Miejsce obrad
Sekcja 1	Anatomia mediewistyki, relacje „mistrz – uczeń”, szkoły naukowe w Polsce i za granicą, jak się "tworzy" mediewistę.	21.09 (15.30-19.00)	Aula B/0.39
Sekcja 2	Wielokulturowość dworu. Ludzie i idee.	22.09 (10.00-14.00)	Sala B/1.28
Sekcja 3	Człowiek w świecie średniowiecznych znaków w perspektywie nauk pomocniczych historii.	22.09 (10.00-14.00)	Sala B/1.33
Sekcja 4	Rzeczy, obiekty i krajobrazy jako znaki kultur. Badania nad materialnością średniowiecza.	21.09 (15.30-19.00) 22.09 (10.00-14.00)	Sala A/1.10
Sekcja 5	W średniowieczu: kobieta своя, obca, inna? Źródła, metodologia, perspektywa badawcza.	22.09 (15.30-19.00) 23.09 (10.00-14.00)	Sala A/1.10
Sekcja 6	Wpływ kultury arabskiej na średniowieczny rozwój nauk i sztuk w łacińskim kręgu kulturowym.	23.09 (10.00-14.00)	Sala B/1.28
Sekcja 7	Wielokulturowość Prus w późnym średniowieczu: etnosy, elity, idee.	22.09 (10.00-14.00)	Sala B/1.34

Sekcja 8	Kryzys gospodarczy późnego średniowiecza – nowe spojrzenie.	21.09 (15.30-19.00)	Sala A/1.1
Sekcja 9	Ruś między Polską a Węgrami w XIV wieku.	21.09 (15.30-19.00)	Sala B/1.36
Sekcja 10	Migracje elit rycerskich i szlacheckich w średniowiecznej Polsce.	22.09 (10.00-14.00) 22.09 (15.30-19.00)	Aula B/0.39
Sekcja 11	Architektura średniowieczna i archeologia – konteksty.	21.09 (15.30-19.00) 22.09 (10.00-14.00)	Sala B/1.35
Sekcja 12	"Wikingowie". Fenomen staroskandynawskiej historii, kultury, sztuki i religii i ich wszystkich (nieproporcjonalnie) wielkiego znaczenia w przeszłości i obecnie.	22.09 (10.00-14.00) 22.09 (15.30-19.00)	Sala A/1.13
Sekcja 13	Stereotypes of Polish-German medieval narratives in the European context.	22.09 (10.00-14.00) 22.09 (15.30-19.00)	Aula B/0.38
Sekcja 14	Wojskowość średniowieczna.	22.09 (10.00-14.00) 22.09 (15.30-19.00)	Sala A/1.1
Sekcja 15	W kręgu średniowiecznej medycyny.	22.09 (15.30-19.00) 23.09 (10.00-14.00)	Sala A/1.11
Sekcja 16	Kościół i wierni.	22.09 (10.00-14.00) 22.09 (15.30-19.00) 23.09 (10.00-14.00)	Sala B/1.36
Sekcja 17.	Niepaństwowe "nationes et gentes" europejskiego średniowiecza: ewolucja, asymilacja i trwanie.	22.09 (15.30-19.00)	Sala A/1.9
Sekcja 18	Gdy średniowiecze stawało się nowożytnością.	22.09 (15.30-19.00) 23.09 (10.00-14.00)	Sala A/1.8
Sekcja 19	Bariera w przestrzeni dawnego miasta.	21.09 (15.30-19.00)	Sala A/1.8
Sekcja 20	Wielokulturowa przestrzeń średniowiecznego klasztoru.	21.09 (15.30-19.00) 22.09 (10.00-14.00)	Sala A/1.9

Dzień pierwszy

22 września 2022 r.

Środa

Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1 **9.00-11.30: Otwarcie Kongresu:**

JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Ryszard Koziółek, Dziekan Wydziału Humanistycznego UŚ prof. dr hab. Adam Dziadek; Przewodniczący Stałego Komitetu Mediewistów Polskich prof. dr hab. Stanisław Rosik; Dyrektor Instytutu Historii UŚ prof. dr hab. Jerzy Sperka.

Wręczenie medalu *Lux et Laus*.

Wręczenie *Księgi Jubileuszowej* prof. dr hab. Leszkowi Słupeckiemu.

11.30-12.15: przerwa kawowa

Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1. **12.15-12.45 – wykłady plenarne:**

12.15-12.45: Prof. dr hab. Krzysztof Ożóg (Uniwersytet Jagielloński): *Unum corpus multi sumus - średniowieczny uniwersytet wobec wielokulturowości studentów i mistrzów. Przykład Krakowa.*

12.45-13.00: przerwa kawowa

Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1 **13.00-14.00– wykłady plenarne:**

13.00-13.30: prof. dr hab. Wojciech Fałkowski (Uniwersytet Warszawski/Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum): *Rytuał i polityka – instrumenty królewskich rządów.*

13.30-14.00: prof. dr hab. Przemysław Urbańczyk (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *Słowianie byli "produktem przypadku historycznego".*

14.00-15.30: przerwa obiadowa

15.30-19.00 – obrady w sekcjach tematycznych.

Aula im. Prof. Ireneusza Opackiego – B/0.39. **Sekcja 1. Anatomia mediewistyki, relacje „mistrz – uczeń”, szkoły naukowe w Polsce i za granicą, jak się "tworzy" mediewistę.**
Moderator: prof. dr hab. Wojciech Iwańczak (Warszawa).

Sala A/1.10. **Sekcja 4. Rzeczy, obiekty i krajobrazy jako znaki kultur. Badania nad materialnością średniowiecza.**
Moderator: dr hab. Andrzej Janeczek, prof. IAE PAN (Instytut Archeologii i Etnologii PAN).

Prof. dr hab. Elżbieta Jung
(Uniwersytet Łódzki).
Prof. dr hab. Jacek Banaszkiewicz
(Warszawa).
Prof. dr hab. Andrzej Buko
(Instytut Archeologii i Etnologii PAN).
Prof. dr hab. Leszek Słupecki
(Uniwersytet Rzeszowski).

15.30-15.50: mgr Maciej Radomski
(Instytut Archeologii i Etnologii PAN),
dr Monika Saczyńska-Vercamer (Instytut
Archeologii i Etnologii PAN):
*W poszukiwaniu kontekstu. Tradycja
i nowoczesność historii kultury materialnej.*

15.50-16.10: dr hab. Małgorzata Kołacz-
Chmiel (UMCS): *Życie kobiety chłopskiej
w świetle informacji o majątku ruchomym
w późnośredniowiecznych źródłach pisanych.*

16.10-16.30: dr hab. Ewa Wólkiewicz, prof.
IAE PAN (Instytut Archeologii i Etnologii
PAN): *Szata księdza zwierciadłem jego duszy?
Uwagi o codziennym stroju kleru śląskiego
w późnym średniowieczu.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: dr Jakub Sawicki
(Archeologický Ústav AV ČR, Praha):
*U progu masowej produkcji. Konsumpcja
akcesoriów stroju w późnośredniowiecznej
Europie Środkowo-Wschodniej (przykład Pragi
i Wrocławia).*

17.05-17.25: dr hab. Dariusz Adamczyk
(Niemiecki Instytut Historyczny
w Warszawie): *Rzeczy srebrne posiekane.
Czy wśród Słowian Zachodnich istniał
potłacz?*

**17.25-19.00: dyskusja i zamknięcie
pierwszego dnia obrad sekcji.**

Sala A/1.1. **Sekcja 8. Kryzys
gospodarczy późnego średniowiecza –
nowe spojrzenie.** Moderator: dr hab.
Piotr Guzowski (Uniwersytet w
Białymstoku), prof. UwB.

Sala B/1.36. **Sekcja 9. Ruś między Polską a
Węgrami w XIV wieku.** Moderator: prof.
dr. Daniel Bagi (Eötvös Loránd
Tudományegyetem, Budapest).

15.30-15.50: dr Cezary Kardasz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Koniunktura gospodarcza w miastach południowego pobrzeża Bałtyku w XIV-początku XV wieku i jej determinanty.*

15.50-16.10: dr hab. Piotr Łozowski (Uniwersytet w Białymstoku): *Życie gospodarcze Warszawy w późnym średniowieczu - kryzys, stagnacja czy rozwój?*

16.10-16.30: dr hab. Dagmara Adamska (Uniwersytet Wrocławski): *Opuszczanie osiedli na średniowiecznym Śląsku – przyczyny, skala i dynamika.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: dr Tomasz Związek (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN): *Czy zmiany klimatu mogły spowodować kryzys w późnym średniowieczu?*

17.05-17.25 dr hab. Piotr Guzowski, prof. UwB (Uniwersytet w Białymstoku): *Rozwój gospodarki wiejskiej w późnym średniowieczu w świetle źródeł przyrodniczych.*

17.25-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Sala B/1.35. Sekcja 11. Architektura średniowieczna i archeologia –

konteksty. Moderatorka:

prof. dr hab. Teresa Rodzińska-Choraży (Uniwersytet Jagielloński).

15.30-15.50: mgr Magdalena Młodawska (Uniwersytet Jagielloński):

Dziewiętnastowieczne początki badań nad

15.30-15.50: prof. dr. Daniel Bagi (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest): *Polsko-węgierskie stosunki za panowania ostatnich Arpadów.*

15.50-16.10: prof. dr hab. Ryszard Grzesik (Instytut Slawistyki PAN), dr Adrien Queret-Podesta (Instytut Slawistyki PAN): *Wędrówki kronik i kronikarzy między Węgrami a Polską.*

16.10-16.30: László Szokola (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest): *Polscy żołnierze w wojsku węgierskim za panowania Władysława II i Ludwika II Jagiellończyka.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: dr hab. Andrzej Marzec, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński): *Ruś między Polską i Węgrami w II poł. XIV wieku.*

17.05-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Sala A/1.8 Sekcja 19.

Bariera w przestrzeni dawnego miasta.

Moderator: dr hab. Marcin Starzyński, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński).

15.30-15.50: dr hab. Rafał Eysymontt, prof. UW r (Uniwersytet Wrocławski):

Bariery naturalne i antropogeniczne

architekturą średniowieczną na ziemiach polskich w kontekście historiografii europejskiej.

15.50-16.10: dr Aneta Bukowska (Uniwersytet Jagielloński): *Historycy architektury w dialogu ze swoimi źródłami.*

16.10-16.30: prof. dr hab. Teresa Rodzińska-Chorąży (Uniwersytet Jagielloński), mgr Teresa Krysztofiak (Rezerwat archeologiczny w Gieczu): *Pięciu Braci Męczenników czy Bruno z Kwerfurtu – dla kogo przygotowano kryptę kościoła św. Jana Chrzciciela w Gieczu?*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: mgr Monika Kamińska (Uniwersytet Jagielloński): *Kościół św. Jana Chrzciciela w Prandocinie – problem formy i funkcji części zachodniej w kontekście kościołów z wieżą zachodnią.*

17.05-19.00: dyskusja i zamknięcie pierwszego dnia obrad sekcji.

w rozwoju przestrzennym miasta średniowiecznego i nowożytnego na Śląsku.

15.50-16.10: dr Dorota Żurek (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie): *Dostępność nieruchomości przyrynkowych w średnich i małych miastach dawnego województwa krakowskiego w późnym średniowieczu.*

16.10-16.30: mgr Michał Schmidt (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN): *Bariery w przestrzeni miejskiej i ich przekraczanie w późnośredniowiecznym Lwowie.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: mgr Marta Knajp (Uniwersytet Warszawski): *Jak przełamać bariery? Przykłady relacji rodzinnych w późnośredniowiecznym Lwowie.*

17.05-17.25 dr Mateusz Król (Muzeum Etnograficzne w Krakowie): *Ekskluzywizm korporacji rzemieślniczych w świetle źródeł do historii krakowskiej organizacji cechowej w XIV-XVI wieku.*

17.25-17.45: prof. dr hab. Piotr Boroń (Uniwersytet Śląski), dr Marzena Kłusek (Politechnika Śląska w Gliwicach): *Laska sędziowska z bytomskiego rynku jako symboliczny element średniowiecznej kultury prawnej.*

17.45-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Sala A/1.9. **Sekcja 20. Wielokulturowa przestrzeń średniowiecznego klasztoru.**

Moderator: dr hab. Michał Gronowski OSB (Opactwo Benedyktynów w Tyńcu/Uniwersytet Śląski).

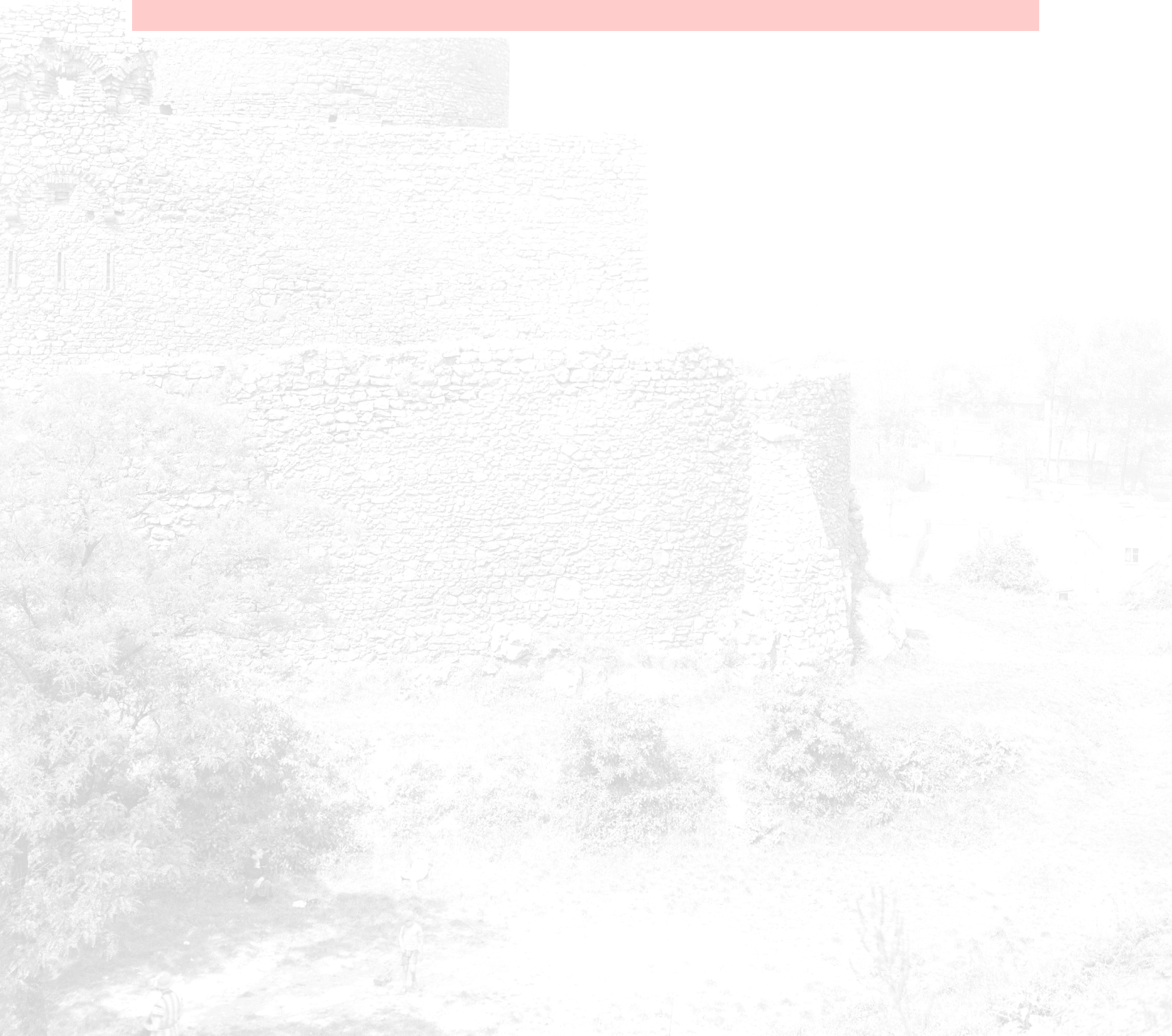
15.30-15.50: mgr Monika Kamińska (Uniwersytet Jagielloński), mgr Monika Łyczak (UKSW/Firma archeologiczna FRAMEA): *Klasztorna wielokulturowość oczami archeologa.*

16.10-16.30: dr Marcin Szyma (Uniwersytet Jagielloński): *Klasztorna topografia – od ideału do realizacji.*

15.50-16.10: dr Tomasz Kałuski (Uniwersytet Śląski): *Pieczenie cysterskie jako forma komunikacji.*

16.30-16.45: **przerwa kawowa.**

16.45-19.00: **dyskusja i zamknięcie pierwszego dnia obrad sekcji.**

Dzień drugi

22 września 2022 r.

Czwartek

Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1. **9.30-10.00 – wykłady plenarne.**

9.00-9.30: prof. dr hab. Anna Sochacka (Lublin): *Przenikanie elementów kultury wschodniochrześcijańskiej na ziemię polskie w średniowieczu (na przykładzie Lubelszczyzny).*

9.30-10.00: prof. dr hab. Jerzy Sperka (Uniwersytet Śląski): *Na pograniczu Czech i Polski. O księstwie i książętach raciborskich w późnym średniowieczu.*

10.00 do 14.00: obrady w sekcjach tematycznych.

Sala B/1.28. **Sekcja 2. Wielokulturowość dworu. Ludzie i idee.** Moderator: dr hab. prof. UJ Marek Ferenc (Uniwersytet Jagielloński).

10.00-10.20: dr hab. Przemysław Mrozowski, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *Czy książęta w późnym średniowieczu chcieli w swoich wizerunkach rozpoznawać własne twarze? Kilka refleksji o systemach reprezentacji władzy i o początkach portretu w Europie.*

10.20-10.40: dr hab. Paweł Gancarczyk, prof. IS PAN (Instytut Sztuki PAN): *Franko-flamandzcy kantorzy Fryderyka III i ich wpływ na kulturę muzyczną Europy Środkowej XV wieku.*

10.40-11.00: dr Katarzyna Moskal (Muzeum Krakowa): *Francuska amonierka w Muzeum Katedralnym na Wawelu jako rekwizyt stosowany w dworskiej dyplomacji.*

11.00-11.15: przerwa kawowa

Sala B/1.33. **Sekcja 3. Człowiek w świecie średniowiecznych znaków w perspektywie nauk pomocniczych historii.** Moderator: dr hab. Paweł Stróżyk, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

10.00-10.20: dr Anna Adamska (Universiteit Utrecht): *Średniowieczny dokument jako znak i przedmiot oglądu. Garść uwag o semiotyce dyplomatycznej i płynących z niej pożytkach.*

10.20-10.40: dr hab. Marek Janicki (Uniwersytet Warszawski): *Chorągwie trofealne w propagandzie jagiellońskiej w świetle nowych źródeł.*

10.40-11.00: dr hab. Paweł Stróżyk, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): *Klejnot hełmowy książąt piastowskich do początku XIV wieku. Znak władzy, element heraldyczny czy indywidualna ozdoba?*

11.00-11.15: przerwa kawowa

11.15-11.35: dr hab. Marcin Starzyński, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński): *Gmerk – znak własności czy tożsamości?*

11.15-11.35: dr hab. Bożena Czwojdrak, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski): *Wielokulturowość dworów polskich królowych w późnośredniowiecznej Polsce.*

11.35-11.55 dr hab. Janusz Grabowski, prof. AGAD (Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie): *W cieniu Jagiellonów. Peryferyjny dwór mazowiecki księcia Janusza II (1471-1495).*

11.55-12.15: dr Marta Piber-Zbieranowska (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN): *Model własny czy wzorzec obcy? Organizacja dworu książąt mazowieckich za panowania Anny Radziwiłłówny i jej synów (1503-1526).*

12.15-14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

Sala A/1.10. Sekcja 4. Rzeczy, obiekty i krajobrazy jako znaki kultur. Badania nad materialnością średniowiecza.

Moderator: dr hab. Andrzej Janeczek, prof. IAE PAN (Instytut Archeologii i Etnologii PAN).

10.00-10.20: dr hab. Grzegorz Myśliwski (Uniwersytet Warszawski): *Znaki w handlu dalekosiężnym Północy.*

10.20-10.40: dr Paweł Cembrzyński (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel): *Ekologia średniowiecznego miasta, czyli jak połączyć środowisko i społeczeństwo.*

10.40-11.00: dr hab. inż. Marta Wardas-

11.35-11.55: dr Miłosz Sosnowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): *Znaki magiczne i ich międzykulturowa wędrówka. Na marginesie badań nad programem epigraficznym i ikonograficznym Szczerbca.*

11.55-12.15: dr Tomasz Maćkowski (Uniwersytet Gdański): *Między ciężarem a puncą. O metrologicznym rozpoznaniu średniowiecznych i wczesnonowożytnych odważników z ziem polskich.*

12.15-14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji

Sala B/1.34. Sekcja 7. Wielokulturowość Prus w późnym średniowieczu: etnosy, elity, idee. Moderatorzy: dr hab. Radosław Biskup, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), dr hab. Krzysztof Kwiatkowski, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Podsekcja etniczna.

10.00-10.20: dr Marcin Sumowski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *„Niclos, Surgaude und Andres”. Imiona mieszkańców Prus Dolnych jako wyraz różnicowania kulturowego (komturia królewiecka, XIV-XVI w.).*

10.20-10.40: dr Alicja Dobrosielska (Towarzystwo Naukowe Pruthenia,

Lasoń (Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie), Wojciech Tabaszewski (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział Kraków): *Przestrzeń materialna krakowskiego Stradomia przełomu średniowiecza i wczesnej nowożytności w badaniach geośrodowiskowo-archeologicznych.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: dr hab. Krzysztof Fokt (Uniwersytet Jagielloński), doc. PhDr. Tomáš Klír, Ph.D. (Univerzita Karlova, Praha), dr Maria Legut-Pintal (Uniwersytet Wrocławski): *Na styku przestrzeni, uprawnień i miar. Przyczynek do kwestii formowania się wsi czeskich, morawskich i śląskich.*

11.35-11.55: dr hab. Małgorzata Grupa, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Guziki – zapięcia czy ozdoba – dylemat kostiumologa.*

11.55-12.15: dr hab. Urszula Sowina, prof. IAE PAN (Instytut Archeologii i Etnologii PAN): *Zmieniając postać świata. Wiedza kształtująca materialność w średniowieczu.*

12.15-14.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Olsztyn): *Prusowie w południowej Warmii do 1525 r.*

10.40-11.00: dr hab. Krzysztof Kwiatkowski, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Szalweńczycy i Kurowie w późnośredniowiecznych Prusach.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

Podsekcja elitarno-ideowa.

11.15-11.35: dr Přemysl Bar (Masarykova Univerzita, Brno): *Krzyżackie elity wobec autorów pism polemicznych wspierających Zakon.*

11.35-11.55: dr hab. Radosław Biskup, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Między Kwidzynem a Królewcem: wyższe duchowieństwo krzyżackie jako elita (XIV/XV–XVI w.).*

11.55-12.15: dr Julia Możdżeń (Uniwersytet Gdański): *Realizacja idei „dobra wspólnego” w Toruniu jako przykład dyscyplinowania elit i mieszkańców miasta (XIV-pocz. XVI w.).*

12.15-12.35: dr Aleksandra Girsztowt (Uniwersytet Gdański): *Udział rzemieślników we władzach miejskich w okresie średniowiecza – przykład małych miast pruskich.*

12.35-14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

Aula im. Prof. Ireneusza Opackiego – B/0.39. **Sekcja 10. Migracje elit rycerskich i szlacheckich w średniowiecznej Polsce.** Moderatorzy: prof. dr hab. Sobiesław Szybkowski (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. Jerzy Sperka (Uniwersytet Śląski).

10.0-10.20: dr hab. Paweł Żmudski (Uniwersytet Warszawski): *Tradycja historiograficzna wobec wygnania i powrotu możliwych małopolskich buntowników z 1285 r.*

10.20-10.40: dr hab. Marek Smoliński, prof. UG (Uniwersytet Gdański): *Migracje rycerstwa do księstwa wschodniopomorskiego w XIII w.–pocz. XIV w. (do 1308/1309).*

10.40-11.00: prof. dr hab. Sobiesław Szybkowski (Uniwersytet Gdański): *"Obcy" w hierarchiach ziemskich Szerokiej Wielkopolski (koniec XIV-XV w.).*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: dr hab. Dariusz Wróbel (UMCS): *Lubelskie jako miejsce docelowe i etapowe migracji rycerskich w późnym średniowieczu.*

11.35-11.55: prof. dr hab. Jerzy Sperka (Uniwersytet Śląski): *Migracje rycerstwa śląskiego do Królestwa Polskiego, w tym na ziemie ruskie w II poł. XIV i I poł. XV w.*

11.55-12.15: dr Iurii Zazuliak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie): *Lwowski kasztelan Jerzy Strumiło a rodzina Łahodowskich na Rusi Halickiej w XV-XVI wieku.*

12.15-12.35: prof. dr hab. Bogusław

Sala B/1.35. **Sekcja 11. Architektura średniowieczna i archeologia – konteksty**

Moderatorka: prof. dr hab. Teresa Rodzińska-Chorąży (Uniwersytet Jagielloński).

10.00-10.20: mgr inż arch. Maria Bicz-Suknarowska (Kraków), dr Janusz Firlet (Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa), prof. dr. hab. Zbigniew Pianowski (Uniwersytet Rzeszowski): *Romańskie palatium Toporczyków – Tęczyńskich w Morawicy pod Krakowem.*

10.20-10.40: mgr Małgorzata Godek (Uniwersytet Jagielloński), mgr Andrzej Gołębniak (Firma archeologiczna INCEDO3): *Wiślica – odłona III. Archeologia, architektura, konserwacja.*

10.40-11.00: dr hab. inż. Anna Bojęś-Białasik, prof. PK (Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki), mgr Monika Kamińska (Uniwersytet Jagielloński), mgr Monika Łyczak (UKSW/Firma archeologiczna FRAMEA): *Opactwo benedyktynów w Tyńcu w świetle ostatnich badań archeologiczno-architektonicznych.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: mgr Sonia Kądziołka (Uniwersytet Jagielloński): *Ikonografia portalu kościoła w Stroni i jej znaczenie ideowe.*

11.35-11.55: dr Ignacy Jakubczyk (Bazylika Archikatedralna śś. Stanisława i Wacława w Krakowie), mgr Tomasz Wagner

Czechowicz (Slezská univerzita v Opavě): *Urozené pání, stateční rytíři, slovutní panoši/Wohlgeborne Herren, Edle Rittern, Ehrenveste Männer. Ekspansja majątkowa czeskiej i morawskiej magnaterii na Górnym Śląsku na przełomie XV i XVI wieku.*

12.35-12.55: prof. dr hab. Myroslav Voloshchuk (Podkarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku): *Imiona dynastyczne Rurykowiczów wśród elit nie dynastycznych Polski XII-XIII wieków.*

12.55-14.00: dyskusja.

Sala A/1.13. Sekcja 12. "Wikingowie". Fenomen staroskandynawskiej historii, kultury, sztuki i religii i ich wszystkich (nieproporcjonalnie) wielkiego znaczenia w przeszłości i obecnie. Moderator: prof. dr hab. Leszek Słupecki (Uniwersytet Rzeszowski).

10.00-10.20: dr Marie Novotná (Univerzita Karlova, Praha): *Old Norse concept of health.*

10.20-10.40: dr Piotr Pranke (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Between historical sources and archeological finds. Trade and treasure islands in the old Scandinavian tradition - how to explain the phenomenon of silver in the Viking Age.*

10.40-11.00: dr Sabine Heidi Walther (Universität Bonn): *The Anthropogony of Askr and Embla in Old Norse Mythology and Its Modern Reception.*

(Bazylika Archikatedralna śś. Stanisława i Wacława w Krakowie): *Badania endoskopowe komory grobowej króla Władysława Łokietka w katedrze krakowskiej – wstępne ustalenia.*

11.55 -14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

Aula im. Prof. I. Bajerowej – B/0.38. Sekcja 13. Stereotypes of Polish-German medieval narratives in the European context. Moderator: prof. dr hab. Andrzej Pleszczyński (UMCS).

10.00-10.20: dr hab. Robert Bubczyk, prof. UMCS: *Stereotypical Perceptions of the Other in the Twelfth-Century English Narrative Sources. An Analysis of Selected Opinions on the Welsh.*

10.20-10.40: dr Covadonga Valdaliso Casanova, (Universidade de Lisboa): *The image of the Muslim and the spirit of crusade in the Iberian Peninsula in the late Middle Ages: the adventure of Martín Yáñez.*

10.40-11.00: prof. dr Jürgen Heyde (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg): *Armenians in the „Topographia Civitatis Leopolitanae“ by Jan Alnpek.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: prof. dr Rudolf Simek (Universität Bonn): *Viking Sea Journeys of Exploration and their ongoing Fascination.*

11.35-11.55: dr Rafał Rutkowski (Uniwersytet Warszawski): *Biblical and Greco-Roman genealogies in Medieval Poland and Norway.*

11.55-12.15: dr Maciej Lubik (Uniwersytet Zielonogórski): *Between facts and fictional writing - Harald Sigurdsson's flight from Byzantium in the historiographical tradition of the medieval North.*

12.15-14.00: dyskusja.*The creation of a stereotype***11.00-11.15: przerwa kawowa.**

11.15-11.35: Jurgita Verbickienne (Wilno): *Migration and adaptation of anti-Jewish stereotypes. Case of the Grand Duchy of Lithuania.*

11.35-11.55: dr Pedro Martínez (Universidad Rey Juan Carlos): *Travel narratives and Jewish alterity in late medieval Iberia.*

11.55-12.15: dr hab. Michał Tomaszek, prof. UMCS (UMCS): *The wars against the emperors as reported in the chronicles of Gallus Anonymus and Wincenty Kadłubek.*

12.15-12.35: mgr Marta Nowak (UMCS), dr Daryl Hendley Rooney (Trinity College Dublin): *The problem of intentionality in Gerald of Wales's 'Topographia Hibernica' and 'Expugnatio Hibernica'.*

12.35-14.00: dyskusja.

Sala A/1.1. **Sekcja 14. Wojskowość średniowieczna.** Moderator: dr hab. Tadeusz Grabarczyk, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki).

10.00-10.20: prof. dr hab. Wojciech Iwańczak (Warszawa): *Wojskowość husycka w świetle dyskusji badaczy czeskich.*

10.20-10.40: dr hab. Tadeusz Grabarczyk, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki): *Rotmistrzowie z lat 1477-1479 w służbie polskiej. Portret zbiorowy.*

10.40-11.00: dr Jędrzej Kałużny (Uniwersytet Łódzki): *Skład personalny chorągwi nadwornej królów Polski w latach 1447-1501.*

Sala B/1.36. **Sekcja 16. Kościół i wierni.**

Moderatorka: prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz (Uniwersytet Opolski).

Podsekcja: Fundatorzy i kreatorzy.

10.00-10.20: dr hab. Marcin R. Pauk, prof. UW (Uniwersytet Warszawski):

Per potentiam laicalem? Inwestytura biskupia w Polsce XII wieku.

10.20-10.40: prof. dr hab. Jolanta M. Marszałska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *Pobudki religijne czy motywy kolonizacyjne? Trzynastowieczna fundacja klasztoru cystersów w Ludźmierzu -Szczyrzycu Teodora z rodu Gryfitów.*

10.40-11.00: ks. mgr Tomasz Szurek

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35 dr Piotr Kotowicz (Muzeum Historyczne w Sanoku): *Ludzie czy idee? O przemianach uzbrojenia mieszkańców XIV-wiecznej Rusi Czerwonej.*

11.35-11.55: dr Przemysław Nocuń (Uniwersytet Jagielloński):

Średniowieczne wieże zamkowe jako dzieła militarne.

11.55-12.15: dr Arkadiusz Michalak (Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z/s w Świdnicy): *Militarny obraz pogranicza Śląska, Wielkopolski, Brandenburgii i Łużyc w późnym średniowieczu. Kulturowy monolit czy multi-kulti?*

12.15-12.35: dr hab. László Tapolcai (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest): *Skutki terytorialno-polityczne bitwy na Lechowym Polu w Europie Środkowo Wschodniej (955-966).*

12.35-14.00: dyskusja.

(Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie): *Iwo Odrowąż jako polityk* (komunikat).

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: o. mgr Tomasz Kalisz OP (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie): *Dynamika procesów fundacyjnych Polskiej prowincji dominikanów w XIII wieku na tle Zakonu* (komunikat).

11.35-11.55: ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *W interesie swoim czy na chwałę Boga i ku pożytkowi Kościoła. Średniowieczne fundacje klasztorne na Mazowszu.*

11.55-12.15: dr hab. Tomasz Graff (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie): *Episkopat doby andegaweńskiej - stan i perspektywy badań.*

12.15-12.35: dr hab. Anna Kowalska – Pietrzak, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki): *Dynasto, idź do klasztoru! Analogie i kontrasty w polityce wybranych rodów panujących w średniowieczu.*

12.35-12.55: dr hab. Tomasz Gałuszka OP, prof. UPJPII (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie): *Świeckie teolożki ze Świdnicy? Kwestie teologiczne w protokole inkwizycyjnym Jana ze Schwenkenfeldu z 1332 roku.*

12.55-14.00 – dyskusja.

Sala A/1.9. Sekcja 20. Wielokulturowa przestrzeń średniowiecznego klasztoru.

Moderator: dr hab. Michał Gronowski OSB (Opactwo Benedyktynów w Tyńcu / Uniwersytet Śląski).

10.00-10.20: ks. dr hab. Janusz Nowiński SDB, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *Policentryczny charakter klasztornej liturgii.*

10.20-10.40: mgr Karolina Białas (Uniwersytet Warszawski): *Płeć słaba czy ułaskawiony rodzaj niewieści? Kobiety w źródłach monastycznych X–XII w.*

10.40-11.00: dr Patrycja Gąsiorowska (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN): *Przestrzeń klasztorna kobiet.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: dr hab. Jolanta Gwioździk, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski):

Dlaczego w klasztorach gromadzono książki?

11.35-11.55: mgr Antoni Żrebiec (Uniwersytet Warszawski):

Przestrzeń słabości – klasztorna infirmeria.

11.55-12.15 dr hab. Maciej Zdanek (Uniwersytet Jagielloński):

Świeccy w klasztorze, zakonnicy w świecie – przenikanie światów i przestrzeni.

12.15-12.35 dr hab. inż. Anna Bojęś-Białasik, prof. PK (Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki): *Miejsca wstydlive a niezbędne – klasztorne latryny.*

12.35-12.55: dr hab. Michał Gronowski OSB (Opactwo Benedyktynów w Tyńcu/Uniwersytet Śląski): *Klasztor i przyroda, klasztor jako ogród rajski.*

12.55-14.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

15.30-19.00 – obrady w sekcjach tematycznych.

Sala A/1.10. Sekcja 5. W średniowieczu: kobieta swoja, obca, inna? Źródła, metodologia, perspektywa badawcza.

Moderatorki: prof. dr hab. Beata Możejko (Uniwersytet Gdański), dr hab. Aneta Pieniądz (Uniwersytet Warszawski). **Podsekcja 1: Od monarchini po żebraczkę – panel – stratyfikacja społeczna.**

Aula im. Prof. Ireneusza Opackiego – B/0.39. Sekcja 10. Migracje elit rycerskich i szlacheckich w średniowiecznej Polsce.

Moderatorzy: prof. dr hab. Sobiesław Szybkowski (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. Jerzy Sperka (Uniwersytet Śląski).

15.30-15.50: dr hab. Aneta Pieniądz (Uniwersytet Warszawski) i prof. dr hab. Beata Możejko (Uniwersytet Gdański): *Co znaczyło być monarchinią – perspektywa wczesno i późno średniowieczna.*

15.50-16.10: dr Witold Brzeziński (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy): *Tożsamość społeczna szlachcianki w późnośredniowiecznej Polsce.*

16.10-16.30: prof. dr hab. Agnieszka Bartoszewicz (Uniwersytet Warszawski): *Kobieta w mieście polskim późnego średniowiecza. Nowe możliwości i perspektywy badawcze.*

16.30-16.50: dr hab. Magdalena Biniś-Szkopek, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): *Kobiety różnych stanów przed średniowiecznymi sądami kościelnymi.*

16.50-17.10: dr hab. Tomasz Wiślicz-Iwańczyk, prof. IH PAN (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN): *Kobiety w społecznościach wiejskich u progu nowożytności.*

17.10-19.00: dyskusja i zamknięcie pierwszego dnia obrad sekcji.

Sala A/1.13. **Sekcja 12. "Wikingowie". Fenomen staroskandynawskiej historii, kultury, sztuki i religii i ich wszystkich (nieproporcjonalnie) wielkiego znaczenia w przeszłości i obecnie.** Moderator: prof. dr hab. Leszek Słupecki (Uniwersytet Rzeszowski).

15.30-15.50: prof. dr hab. Jerzy Rajman (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie): *Domy szlachty (rycerstwa) w Krakowie do końca XIV w.*

15.50-16.10: dr Maciej Woźny (Uniwersytet Śląski): *Księstwo opolskie jako cel migracji rycerstwa od końca XIII do końca XV wieku.*

16.10-16.30: dr Karol Nabiałek (Uniwersytet Śląski): *Szlachta obywatele miast.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: dr hab. Wacław Gojniczek (Uniwersytet Śląski): *Stany wobec rządów Jana starszego z Żerotina w państwie bytomskim 1475-1498. Przyczynek do migracji wewnętrznej w Koronie Czeskiej.*

17.05-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Aula im. Prof. I. Bajerowej – B/0.38. **Sekcja 13. Stereotypes of Polish-German medieval narratives in the European context.** Moderator: prof. dr hab. Andrzej Pleszczyński (UMCS).

15.30-15.50: dr Kendra Wilson (University of Turku): *What makes a local runic tradition?*

15.50-16.10: dr Marta Rey-Radlińska (Uniwersytet Jagielloński): *Mythography in the Medieval Iceland*.

16.10-16.30: dr hab. Anna Waśko, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński): *Sparrows and Walnuts or Haraldr Sigurðarson in Sicily*.

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: dr Wojciech Filipowiak (Instytut Archeologii i Etnologii PAN): *Mythality – myth and material culture on the example of early medieval Wolin and the legend and myth of Jomsborg*.

17.05-17.25: mgr Anna Kaiper (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN): *Memories from the former colonies. Gardariki in the eyes of the Icelandic sagas' authors and readers. On the example of pagan customs' descriptions*.

17.25-17.45: mgr Carina Damm (Universität Leipzig): *Howling Slavs and Wendish Wolves – Tracing a Literary Trope in Old Norse and Latin Tradition*.

17.45-18.05: dr Annett Krakow (Uniwersytet Śląski): *Pomiędzy kamieniem a pergaminem – tzw. wyprawa Yngvara w świetle zapisów runicznych oraz „Yngvars saga víðförla”*.

18.05-19.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

15.30-15.50: prof. dr hab. Andrzej Pleszczyński (UMCS): *The German-Polish medieval game of stereotypes. An attempt to find a model of narrative creations*.

15.50-16.10: prof. dr hab. Stanisław Rosik (Uniwersytet Wrocławski): *‘Canes’ or ‘canes Dei’? The motif of dogs in medieval narratives on the Slavs*.

16.10-16.30: dr Wojciech Michalski (UMCS): *Denigrating the Ethnic Other as Animals and Monsters in the Middle Ages: the Case of “Tailed English”*.

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: prof. dr Claire Weeda (Universiteit Leiden): *Stereotypes of Productivity and Reproduction in Late Medieval Natural Philosophy*.

17.05-17.25: prof. dr Grischa Vercamer (Technische Universität Chemnitz): *Historians within the Teutonic Order (Ordensgeschichtsschreibung) in Prussia in the Middle Ages with Regard to Poland*.

17.25-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Sala A/1.1. **Sekcja 14. Wojskowość średniowieczna.** Moderator: dr hab. Tadeusz Grabarczyk, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki).

15.30-15.50: dr hab. Krzysztof Kwiatkowski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Szalweńcy i Kurowie w strukturach militarnych władztwa zakonu niemieckiego w Prusach.*

15.50-16.10: dr Olgierd Ławrynowicz (Uniwersytet Łódzki), dr hab. Piotr Strzyż, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki): *Uzbrojenie wojenne w królestwach Czech, Polski i Węgier w XV w. Wzajemne zapożyczenia i inspiracje.*

16.10-16.30: prof. dr hab. Sobiesław Szybkowski (Uniwersytet Gdański): *Służba zaciężna jako droga do awansu społecznego polskiej szlachty późnośredniowiecznej. Studium kilku pozytywnych przypadków.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Sala A/1.11. **Sekcja 15 . W kręgu średniowiecznej medycyny.** Moderator: prof. dr hab. Beata Wojciechowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach).

15.30-15.50: prof. dr hab. Katarzyna Pachniak (Uniwersytet Warszawski): *Arabsko-muzułmańskie traktaty medyczne i ich recepcja w średniowiecznej Europie.*

15.50-16.10: dr hab. Paulina Lewicka, prof. UW (Uniwersytet Warszawski): *Archetyp, mądrość czy literacki mem? Konstruowanie, transmisja i transformacja wiedzy w arabskojęzycznym średniowiecznym dyskursie medycznym na przykładzie pewnego tabu.*

16.10-16.30: dr hab. Sylwia Konarska-Zimnicka, prof. UJK (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach): *Zdrowie i choroba w "Księdze instruktazu w zakresie elementów sztuki astrologicznej" Al-Biruniego.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: dr hab. Krzysztof Skwierczyński, prof. UW (Uniwersytet Warszawski): *„Leki z Bożej apteki”. Zioła, korzonki i wino w monastycyzmie wcześniejszego średniowiecza.*

17.05-17.25: dr hab. Janusz Smołucha, prof. AIK (Akademia Ignatianum w Krakowie): *Choroby, zarazy, epidemie w życiu i dziełach Eneasza Sylwiusza Piccolominiego (1405-1464).*

17.25-19.00: dyskusja i zakończenie pierwszego dnia obrad sekcji.

Sala B/1.36 Sekcja 16. Kościół i wierni.

Moderatorka: prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz (Uniwersytet Opolski). **Podsekcja: Reformatorzy.**

15.30-15.50: dr hab. Anna Zajchowska-Bołtromiuk, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *Rola świeckich w upadku i reformie Zakonu Braci Kaznodziejów w świetle traktatu Henryka Bitterfelda: „De formatione et reformatione Ordinis Fratrum Praedicatorum”.*

Podsekcja: Bohaterowie źródeł.

15.50-16.10: dr hab. Michał Tomaszek, prof. UMCS (UMCS): *Przepływ informacji i komunikacja między świeckimi a duchownymi odzwierciedlone w średniowiecznych księgach cudów.*

16.10-16.30: dr Renata Trawka (Uniwersytet Rzeszowski): *Ludzie i sprawy w najstarszych aktach konsystorza lwowskiego z II połowy XV w.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: prof. dr hab. Jerzy Rajman (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie): *Duchowni jako świadkowie na dokumentach mieszczan i instytucji miasta Krakowa w XIII-XIV wieku.*

17.05-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad pierwszego dnia sekcji.

Sala A/1.9. Sekcja 17. Niepaństwowe "nationes et gentes" europejskiego średniowiecza: ewolucja, asymilacja i trwanie. Moderatorka: prof. dr hab. Ilona Czamańska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

15.30-15.50: dr hab. Adam Krawiec, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu):

Sine rege et lege? "Bezpaństwowe" ludy Europy w średniowiecznym obrazie świata.

15.50-16.10: dr hab. Jarosław Dudek, prof. UZ (Uniwersytet Zielonogórski): *"Nowe" ludy Bałkanów w świetle źródeł bizantyńskich (XI-XII w.).*

16.10-16.30: dr hab. Jacek Bonarek, prof. UJK (Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Filia w Piotrkowie Trybunalskim): *Jan Tzimiskes i heretycy osadnicy w okolicach Filipopola. Zarys problemu.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: prof. dr hab. Ryszard Grzesik (Instytut Sławistyki PAN): *Królestwo jednego języka i jednego prawa jest słabe – wieloetniczność Węgier.*

17.05-17.25: dr Katarzyna Niemczyk-Wiśniewska (Uniwersytet Śląski): *Rola Seklerów w polityce Węgier w średniowieczu i epoce wczesno-nowożytnej.*

17.25-17.45: prof. dr hab. Grzegorz Jawor (UMCS): *Wpływ przemian klimatycznych w dobie Małej Epoki Lodowej na charakter osadnictwa i społeczności wołoskiej Karpat polskich (od XIV do początku XVII wieku).*

17.45-18.05: prof. dr hab. Ilona Czamańska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

w Poznaniu): *Ludy pasterskie w średniowieczu – kierunki ewolucji.*

18.05-18.25: dr hab. Zdzisław Pentek, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): *Czynniki umożliwiające i uniemożliwiające powstawanie państwowości w średniowieczu na przykładzie Bałkanów. Próba modelu.*

18.25-19.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Sala A/1.8. Sekcja 18. Gdy średniowiecze stawało się nowożytnością.

Moderator: prof. dr hab. Bogusław Czechowicz (Slezská univerzita v Opavě).

15.30-15.50: Prof. dr hab. Idzi Panic (Cieszyn): *„In Polonia ripam situs”. Z badań nad świadomością narodową mieszkańców południowej Polski.*

15.50-16.10: prof. dr hab. Valentin Constantinov (Institutul de Istorie, Chisnau): *Księstwo Mołdawskie. Między Imperium Osmańskim a Rzeczpospolitą do początku XVII wieku.*

16.10-16.30: Mgr Mária Fedorčáková, PhD. (Univerzita Pavla Josefa Šafárika v Košicach): *Pohraničná migrácia a jej vplyv na spoločnosť vybraných uhorských miest v neskorom stredoveku.*

16.30-16.45: przerwa kawowa.

16.45-17.05: prof. dr hab. Bogusław Czechowicz (Slezská univerzita v Opavě): *Średniowiecze: literacki topos czy dziejowy spektakl wedle biblijnego scenariusza?*

17.25-17.45: prof. dr hab. inż. arch. Małgorzata Chorowska (Politechnika Wrocławska): *Zamki na Śląsku u progu nowych czasów.*

17.45-19.00: dyskusja i zamknięcie pierwszego dnia obrad sekcji.

20.00-22.00: uroczysta kolacja (Hotel Katowice)

Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1 9.00-10.00 – wykłady plenarne.

9.00-9.30: prof. dr hab. Stanisław Rosik (Uniwersytet Wrocławski): *„Barbarzyńcy już nie tacy obcy...” – Pomorzanie w hagiografii św. Ottona z Bambergu (XII w.)*.

10.00-14.00 – obrady w sekcjach tematycznych.

Sala A/1.10. Sekcja 5. W średniowieczu: kobieta swoja, obca, inna? Źródła, metodologia, perspektywa badawcza.

Moderatorki: prof. dr hab. Beata Możejko (Uniwersytet Gdański), dr hab. Aneta Pieniądz (Uniwersytet Warszawski).

Podsekcja 2: Różne spojrzenia – stereotypy i uprzedzenia z epoki.

10.00-10.20 doc. Martin Nodl (Centrum medievistických studií, Praha): *Czy kobiety żyły w średniowieczu. Źródła – ich trudne odpowiedzi oraz milczenie.*

10.20-10.40: dr hab. Grzegorz Pac (Uniwersytet Warszawski): *Kobiety i świętość w średniowieczu - próba spojrzenia z lotu ptaka.*

10.40-11.00: prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz (Uniwersytet Opolski): *Zestanie czy samorealizacja? Zakonnice w klasztorach śląskich w średniowieczu.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: dr Daniela Rywíková (Ostravská Univerzita): *Ženské kvazimonastické komunity a jejich vizuální kultura (Kobiety w wspólnotach „zakonnych” i ich kultura wizualna).*

11.35-11.55: dr Michaela Antonín

Sala B/1.28. Sekcja 6. Wpływ kultury arabskiej na średniowieczny rozwój nauk i sztuk w łacińskim kręgu kulturowym. Moderator: dr hab. Marcin W. Bukała, prof. IFiS PAN (Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa).

10.00-10.20: dr hab. Martyna Koszkało, prof. UG (Uniwersytet Gdański): *Wpływy filozofii Awicenny na metafizykę Jana Dunsza Szkota.*

10.20-10.40: dr hab. Marcin W. Bukała, prof. IFiS PAN (Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa): *Wpływ komentarzy arabskich na łacińską XIII-wieczną recepcję Arystotelesowych uwag o sprawiedliwości z V księgi „Etyki nikomachejskiej”.*

10.40-11.00: dr Marcin Trepczyński (Uniwersytet Warszawski): *Ewolucja wykorzystania źródeł arabskich w twórczości Roberta Grosseteste.*

11.00-11.15: przerwa kawowa

11.15-11.35: dr hab. Rafał Hryszko, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński): *Wpływ farmakognozji muzułmańskiej i bliskowschodniego piśmiennictwa kulinarnego na rozwój cukiernictwa*

Malaníková (Univerzita Palackého v Olomouci): *Gender jako koncept výzkumu středověké městské společnosti – možnosti, limity, otázky.*

11.55-13.15: dyskusja panelowa: Jak badać – metodologia, ograniczenia źródłowe, perspektywy, postulaty i zamknięcie obrad sekcji.

Sala A/1.11. **Sekcja 15. W kręgu średniowiecznej medycyny.**

Moderatorka: prof. dr hab. Beata Wojciechowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach).

10.00-10.20: dr hab. Krzysztof Ratajczak, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): *Stan i perspektywy badań nad medycyną w Polsce średniowiecznej.*

10.20-10.40: dr Anna Głusiuk (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie): *„W bólu będziesz rodziła”- Tadeo Alderotti, Aldobrandino ze Sieny, Michele Savonarola i inni o bezpłodności, ciąży i porodzie w średniowieczu.*

10.40-11.00: mgr Karolina Morawska (Uniwersytet Warszawski): *Predicta matrona retulit ipsi, quod minime valet, quia ossa essent sibi insimul contracta – stosunki seksualne a wiedza medyczna w XV-wiecznej Polsce.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

w łacińskim kręgu kulturowym w późnym średniowieczu.

11.35-14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

Sala B/1.36. **Sekcja 16. Kościół i wierni.**

Moderatorka: prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz (Uniwersytet Opolski).

Podsekcja: Sąsiedzi.

10.00-10.20: prof. dr hab. Krzysztof Kaczmarek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): *Świeckie otoczenie konwentu dominikanów w Brzegu.*

10.20-10.40: dr hab. Piotr Oliński, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu): *Otoczenie społeczne klasztorów na Pomorzu z perspektywy memoratywnej.*

10.40-11.00: dr hab. Joanna Karczewska, prof. UZG (Uniwersytet Zielonogórski): *Kontakty klasztoru kanoników regularnych w Żaganiu z księżętami żagańskimi w XV wieku.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: dr Zbigniew Witczak (Opole): *Mieszczanie a konwent kanoników regularnych w Żaganiu (komunikat).*

11.35-14.00: dyskusja i zakończenie obrad sekcji.

Sala A/1.8. Sekcja 18. Gdy średniowiecze stawało się nowożytnością.

Moderator: prof. dr hab. Bogusław Czechowicz (Slezská univerzita v Opavě).

10.00-10.20: prof. dr hab. Marek Cetwiński (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie): *Jan należy czytać średniowieczne polskie kroniki?*

10.20-10.40: dr inż. arch. Artur Kwaśniewski (Politechnika Wrocławska): *Dziedzictwo średniowiecza w architekturze europejskiej epoki wczesnonowożytnej. Użyteczność "romanizmu" i "gotyku" w architektonicznym przekazie medialnym 16.-18. stulecia.*

10.40-11.00: dr Bogdan Kloch (Muzeum w Rybniku): *Na rubieżach śląskiego Kościoła. Sacrum w przestrzeni Księstwa Cieszyńskiego u progu nowożytności - religijność przed przyjęciem reformacji.*

11.00-11.15: przerwa kawowa.

11.15-11.35: prof. PhDr. Petr Vorel, Ph.D. (Univerzita Pardubice): *Późnośredniowieczny nacjonalizm i nowy porządek konstytucyjny Europy Środkowej na początku okresu nowożytnego.*

11.35 -14.00: dyskusja i zamknięcie obrad sekcji.

Aula im A. Pawlikowskiego B/1.1. 15.30-16.00: **podsumowanie obrad i zamknięcie Kongresu:** Przewodniczący Stałego Komitetu Mediewistów Polskich prof. dr hab. Stanisław Rosik; Dyrektor Instytutu Historii UŚ prof. dr hab. Jerzy Sperka.

